

Stichting Pensioenfondsen SABIC

Beoordeling Code Pensioenfondsen over 2023

19 maart 2024

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
1-9	Thema 1: Vertrouwen waarmaken		
1	Het bestuur voert de regeling naar beste vermogen uit, in een evenwichtige afweging van belangen, en heeft hiervoor de eindverantwoordelijkheid.	Ja, toegepast.	<p>Het deelnemersbestand kan zich herkennen in de samenstelling van het bestuur. Het bestuur kan onafhankelijk opereren en bestaat uit goed opgeleide, geschikte en zelfdenkende individuen. Bij de in uitvoeringneming van de regeling wordt getoetst op de criteria van uitvoerbaarheid, rechtmatigheid en financierbaarheid. Dat gebeurt in de vorm van een opdrachtaanvaarding. In hoofdstuk 2 ‘governance’ van het jaarverslag wordt hier over gerapporteerd.</p> <p>Ten aanzien van de beleggingen voldoet het fonds aan de prudent person vereisten. Voor wat betreft pensioenbeheer en vermogensbeheer zijn de uitvoerende taken uitbesteed aan DSM Pension Services. Het bestuur monitort de uitvoering op basis van een DVO met bijbehorende SLA en daarvan afgeleide KPI’s. Het bestuur heeft een integraal risicomanagement model ingeregeld en toetst vanuit dit risicomanagement periodiek via audits en risico-analyses de uitvoering. In hoofdstuk 6 wordt daar nader op ingegaan.</p>
2	Het bestuur is verantwoordelijk en zorgt voor de uitvoering van de pensioenregeling. Het heeft een visie op die uitvoering, stelt eisen waaraan deze moet voldoen en bepaalt welk kostenniveau aanvaardbaar is.	Ja, toegepast.	<p>Er is sprake van goede afstemming tussen het bestuur en de sociale partners. De beleidsruimte en visie van het bestuur om de pensioenregeling uit te voeren is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. Tevens is de beschikbare beleidsruimte verwoord in de ABTN ten aanzien van premiebeleid, toeslagenbeleid en beleggingsbeleid en zijn</p>

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
			eenduidige grenzen geformuleerd via sturingsparameters. Het huidige kostenniveau is door het bestuur getoetst. De genoemde beleidsgebieden worden in hoofdstuk 3 van het jaarverslag besproken. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op uitvoeringskosten.
3	Het bestuur stelt een missie, visie en strategie op. Ook zorgt het voor een heldere en gedocumenteerde beleids- en verantwoordingscyclus. Daarnaast toetst het bestuur periodiek de effectiviteit van zijn beleid en stuurt zo nodig bij.	Ja, toegepast.	Het bestuur heeft missie, visie en core beliefs in 2021 opnieuw geformuleerd. Zij zijn vastgelegd in de ABTN. In het jaarverslag worden de doelstelling en missie van het pensioenfonds uiteengezet (hoofdstuk 1). Het fonds heeft een risicomangementmodel dat is ingebed in de beleids- en verantwoordingscyclus. De verschillende beleidsonderdelen worden periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De effectiviteit van het beleid wordt maandelijks bewaakt door het bestuur aan de hand van maandverslagen (hoofdstuk 6).
4	Bij alle besluiten legt het bestuur duidelijk vast op grond van welke overwegingen het besluit is genomen.	Ja, toegepast.	Van elke bestuursvergadering wordt een verslag opgesteld, dat aan de bestuursleden wordt toegezonden en dat, na vaststelling door het bestuur, door de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter wordt ondertekend. Hierin zijn de afwegingen expliciet verwoord die het bestuur heeft gemaakt. Bij de bestuurlijke adviezen wordt een voorlegger bijgevoegd waarin de evenwichtige belangenafweging is opgenomen. Tevens wordt er een besluitenlijst opgesteld waar evenwichtige belangenafweging is vastgelegd.
5	Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	Ja, toegepast.	Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan (VO). Het bestuur publiceert het jaarverslag op het openbare deel van de website van het fonds, toegankelijk voor iedereen. In het jaarverslag legt het bestuur verantwoording af over belangrijke beleidsterreinen, zoals het bijdragenbeleid, duurzaamheidsbeleid inclusief verantwoord beleggen, toeslagbeleid, risicomangement, herstelbeleid, kortingsbeleid, stembeleid, communicatiebeleid, uitbestedingsbeleid (toezicht op uitvoering),

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
			geschiktheidsbeleid waaronder deskundigheid/forward succession planning), diversiteitsbeleid en het beloningsbeleid. In het jaarverslag geeft het bestuur tevens inzicht in de risico's van het fonds op korte en lange termijn, de impact van deze risico's en de beheersmaatregelen om de risico's te mitigeren. In ALM studies wordt met "maatmensen" gewerkt om voor verschillende groepen de gevolgen van beleggings-, premie- en indexatiebeleid vast te stellen.
6	Het bestuur houdt rekening met de verplichtingen die het fonds is aangegaan en draagt daarbij zorg voor optimaal rendement binnen een aanvaardbaar risico.	Ja, toegepast.	Het beleggingsbeleid en de risicobeheersing van het pensioenfonds zijn afgestemd op de verplichtingen van het fonds. Minimaal een keer per drie jaar wordt een ALM studie uitgevoerd. Het ALM proces wordt daarnaast opgestart wanneer door het bestuur vastgestelde sturingsparameters (triggers) worden geraakt. Rendement en risico worden daarbij bewust afgewogen. De resultaten hiervan worden verwerkt in een strategisch beleidsplan dat wordt vastgesteld door het bestuur. Jaarlijks wordt een beleggingsplan afgeleid van het strategisch beleidsplan dat wordt vastgesteld door het bestuur. De risicoacceptatie van het bestuur wordt afgetoetst met de risicohouding van de deelnemers voortkomend uit het deelnemersonderzoek. Dit proces wordt in hoofdstuk 3 en 6 van het jaarverslag samengevat.
7	Het bestuur zorgt ervoor dat er onder belanghebbenden draagvlak bestaat voor de keuzes over verantwoord beleggen.	Ja, toegepast.	In het deelnemersonderzoek wordt gevraagd naar de opinie van de deelnemers ten aanzien van verantwoord beleggen. In de besluitvorming omtrent verantwoord beleggen worden de resultaten hiervan meegewogen.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
8	Het bestuur bevordert en borgt een cultuur waarin risicobewustzijn vanzelfsprekend is. Ook zorgt het ervoor dat het integrale risicomanagement adequaat georganiseerd is.	Ja, toegepast.	De cultuur van de fondsgremia sluit wat betreft risicobewustzijn nauw aan bij de cultuur binnen de aangesloten ondernemingen. SABIC is een chemisch bedrijf. Risicobewust opereren is geworteld in het DNA van de company en haar medewerkers. Bij elk inhoudelijk voorstel vindt impliciet of expliciet de afweging plaats of dit past bij de risicohouding van het fonds. Het bestuur heeft een integraal risicomanagementmodel ingericht. Hierbij sluit het fonds aan bij het COSO-model. Een brede, integrale risicobenadering wordt daarbij nagestreefd. Risicomanagement is ingebed op verschillende bestuurlijke en uitvoerende niveaus. Op strategisch niveau vindt jaarlijks een strategische risicoanalyse plaats. Uitkomst hiervan is een RMYP waarin risicogerelateerde acties en additionele beheersmaatregelen zijn geformuleerd voor uitvoering. In lijn met IORP II heeft het fonds een Sleutelfunctiehouder Risicobeheer aangesteld. Namens het bestuur ziet de Commissie Risk & Compliance toe op de voortgang en uitvoering van het RMYP. Op uitvoerend niveau worden process risk assessments uitgevoerd en worden interne en externe audits uitgevoerd door respectievelijk Corporate Operational Audit van DSM en de externe accountant. Het risicomanagementmodel is beschreven in hoofdstuk 6 van het jaarverslag.
9	Het bestuur zorgt voor een noodprocedure om in spoedeisende situaties te kunnen handelen.	Ja, toegepast.	Het fonds heeft in 2021 de statuten aangepast aan de bepalingen uit de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen. Het fonds beschikt over bepalingen inzake belet en ontstentenis. Het fonds beschikt daarnaast over een crisisplan. In het crisisplan zijn de grenswaarden benoemd ten aanzien van de financiële positie van het fonds en zijn hier beleidsmaatregelen aan gekoppeld. Daarbij is de effectiviteit van de voornoemde maatregelen in kaart gebracht.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
10-14	Thema 2: Verantwoordelijkheid nemen		
10	Het bestuur zorgt voor een heldere en expliciete taak- en rolverdeling tussen bestuur en uitvoering en hierbij passende adequate sturings- en controlemechanismen voor de uitvoering van de activiteiten van het pensioenfonds.	Ja, toegepast.	In de ABTN en het uitbestedingsbeleid zijn de uitgangspunten vastgelegd met betrekking tot uitbesteding, uitvoering van werkzaamheden en rapportage door de uitvoerder. Uitbesteding vindt plaats via formele dienstverleningsovereenkomsten, mandaten en serviceafspraken. In het jaarverslag wordt uiteengezet hoe afspraken met de uitbestedingspartijen zijn vastgelegd en hoe deze worden gemonitord. Dit wordt verder nog toegelicht in hoofdstuk 6 de risico-analyse in het jaarverslag.
11	Bij uitbesteding van taken neemt het bestuur in de overeenkomst met de dienstverlener adequate maatregelen op voor als de dienstverlener of een door hem ingeschakelde derde onvoldoende presteert, de overeenkomst niet naleeft, schade veroorzaakt door handelen of nalaten.	Ja, toegepast.	In de verschillende contracten met derden zijn voorwaarden aan de dienstverlening en kwaliteit daarvan gesteld. Daarbij is vastgelegd wat de aansprakelijkheid van deze derden is en wanneer deze van toepassing is. Voorts zijn exit-artikelen en opzeggingstermijnen benoemd.
12	Het bestuur zorgt dat het zicht heeft op de keten van uitbesteding.	Ja, toegepast.	Het bestuur heeft de uitvoering uitbesteed aan de full-service provider DSM Pension Services (DPS) en heeft hiermee een directe relatie. Bij onderuitbesteding van nieuwe beleggingsmandaten door de uitvoerder heeft het bestuur een right of refusal. Via diverse rapportages wordt het bestuur periodiek geïnformeerd over de prestaties van de externe managers. Daarnaast verschaft DPS op periodieke basis inzicht in de uitbestedingsketens.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
13	Het bestuur zorgt ervoor dat het beloningsbeleid van partijen aan wie taken worden uitbesteed, niet aanmoedigt om meer risico's te nemen dan voor het fonds aanvaardbaar is. Om dit te bereiken maakt het bestuur dit onderdeel van de contractafspraken bij het sluiten of verlengen van de uitbestedingsovereenkomst of - indien van toepassing - via zijn aandeelhouderspositie.	Ja, toegepast.	<p>Het beloningsbeleid van het fonds is verwoord in hoofdstuk 8 van het jaarverslag. Het fonds kent bijvoorbeeld geen variabel beloningsbeleid of andere constructies die aanmoedigen om risico's te nemen anders dan in het belang van de missie. Het fonds rapporteert transparant over de beloningen van bestuurders, adviseurs en fondsorganen.</p> <p>Het beloningsbeleid strekt zich ook uit tot een visie op de beloningen bij uitbestedingsrelaties zoals de uitvoerder en externe vermogensbeheerders</p>
14	Het bestuur evalueert jaarlijks de kwaliteit van de uitvoering en de gemaakte kosten kritisch en spreekt een dienstverlener aan als deze de afspraken niet of onvoldoende nakomt.	Ja, toegepast.	<p>In de ABTN en het uitbestedingsbeleid is vastgelegd dat het bestuur minimaal een keer per jaar zal toetsen (of laten toetsen) of de uitvoerder de dienstverlening conform de afspraken en overeengekomen kwaliteitsniveaus uitvoert. Op kwartaalbasis beoordeelt het bestuur de uitvoering via een set aan KPI's. De evaluatie van de kosten in relatie tot de fondskenmerken en de kwaliteit van de dienstverlening wordt op jaarbasis getoetst. Jaarlijks stelt het bestuur een budget vast. De realisatie wordt periodiek gemonitord door het bestuur. Er wordt jaarlijks een benchmarkstudie besproken in het bestuur waarbij de kosten worden vergeleken met vergelijkbare pensioenfondsen.</p> <p>Na afloop van een kalenderjaar brengt het fonds bij haar bestuursleden en adviseurs de prestaties van DPS in kaart en bespreekt de resultaten met DPS.</p>
15-22	Thema 3: Integer handelen		

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
15	Het bestuur legt de gewenste cultuur vast en stelt een interne gedragscode op.	Ja, toegepast.	Het bestuur is zich bewust van haar fiduciaire verantwoordelijkheid. Zij heeft integer gedrag hoog in het vaandel staan. Bij aanvang van elke vergadering wordt gevraagd naar mogelijke belangenverstremgeling. Het bestuur beschikt over een gedragscode die de gewenste cultuur weerspiegelt. De gedragscode wordt ondertekend bij in functie treden en jaarlijks herbevestigd. Jaarlijks tekenen alle betrokkenen een nalevingsverklaring.
16	De leden van het bestuur, het VO of het BO, het intern toezicht en andere medebeleidsbepalers ondertekenen de interne gedragscode van het fonds en een jaarlijkse nalevingsverklaring, en zij gedragen zich daarnaar.	Ja, toegepast.	Bij in functie treden en bij aanvang van elk kalenderjaar ondertekenen het bestuur en alle leden van de fondsorganen een gedragscode. Jaarlijks ondertekenen de leden van de verschillende fondsorganen een verklaring over het naleven van de gedragsregels.
17	Alle nevenfuncties worden gemeld aan de compliance officer.	Ja, toegepast.	In de gedragscode is opgenomen dat relevante nevenfuncties al dan niet betaald worden gemeld aan de compliance officer. Daarnaast vraagt de compliance officer jaarlijks via een vragenformulier proactief aan de (mede)beleidsbepalers voor ondertekening van de gedragscode of relevante nevenfuncties volledig zijn gemeld. Periodiek doet de compliance officer eigenstandig een uitvraag naar de relevante nevenfuncties bij de verschillende (mede)beleidsbepalers. In het jaarverslag wordt over de gedragsregeling gerapporteerd in hoofdstuk 2 en 3.
18	Tegenstrijdige belangen of reputatierisico's worden gemeld. De leden van het bestuur, het VO of het BO, het intern toezicht en andere medebeleidsbepalers vermijden elke vorm en elke schijn van persoonlijke bevoordeling of belangenverstremgeling. Zij laten zich op hun functioneren toetsen.	Ja, toegepast.	In de gedragscode is opgenomen dat (potentieel) tegenstrijdige belangen gemeld moeten worden. In de jaarlijkse verklaring tot naleving van de gedragscode wordt expliciet aan (mede)beleidsbepalers de vraag voorgelegd of gedurende het jaar sprake is geweest van belangenverstremgeling. Bij aanvang een bestuurs- of commissievergadering worden bestuursleden expliciet bevraagd of zij zich bezwaard voelen vanwege eventuele belangenverstremgeling.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
19	Het lidmaatschap van een orgaan van het pensioenfonds is niet verenigbaar met het lidmaatschap van een ander orgaan binnen het fonds of van de visitatiecommissie.	Ja, toegepast.	Het tegelijkertijd bekleden van verschillende lidmaatschappen van fondsgremia is niet toegestaan. Momenteel bekleedt geen lid van enig fondsorgaan een andersoortige rol binnen een ander fondsorgaan.
20	Het bestuur zorgt dat onregelmatigheden kunnen worden gemeld en dat betrokkenen weten hoe en bij wie.	Ja, toegepast.	Fonds en uitvoerder beschikken over een incidenten- en klokkenluidersregeling, zie hiervoor hoofdstuk 3.6 van het jaarverslag. Daarnaast is een compliance officer aangesteld als vraagbaak voor integriteitgerichte vragen.
21	De organisatie kent een klokkenluidersregeling en bevordert dat ook externe dienstverleners een klokkenluidersregeling hebben. De organisatie zorgt ervoor dat men weet hoe en bij wie kan worden gemeld.	Ja, toegepast.	Zie de toelichting op norm 20. Fonds en uitvoerder beschikken over een incidenten- en klokkenluidersregeling. Daarnaast is een compliance officer aangesteld als vraagbaak voor integriteitgerichte vragen.
22	Het bestuur kent de relevante wet- en regelgeving en interne regels, weet hoe het fonds daar invulling aan geeft en bewaakt de naleving (compliance).	Ja, toegepast.	De wet- en regelgeving is een van de gedefinieerde kennisdisciplines met minimale vereisten voor de leden van het bestuur en het VO. Monitoring van wet- en regelgeving is uitbesteed aan DPS. Wetswijzigingen, ontwikkelingen in de regelgeving en de gevolgen daarvan worden via DPS en via de commissie in het bestuur besproken. Daarbij worden beleidsvoorstellen, te nemen stappen en aanpassingen in fondsdocumenten en processen en procedures voorgesteld om naleving van wet- en regelgeving zeker te stellen. Aanpassingen in fondsdocumenten worden via een voorlegger en via track changes met het bestuur doorgenomen alvorens de fondsdocumenten worden vastgesteld.
23-30	Thema 4: Kwaliteit nastreven		

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
23	Het bestuur is er collectief verantwoordelijk voor dat het zelf goed functioneert. De voorzitter is eerste aanspreekpunt; hij/zij is als eerste verantwoordelijk voor zorgvuldige besluitvorming en procedures.	Ja, toegepast.	De voorzitter maakt onderdeel uit van het dagelijks bestuur (DB) van het pensioenfonds. In de statuten en het reglement van het DB zijn de kerntaken van het DB vastgelegd. Hier maken het contact met andere fondsorganen en het toezien op het functioneren van de bestuurders onderdeel van uit. De evenwichtige belangenafweging is tevens verankerd in de bestuurssamenstelling (paritair) en is eveneens gekoppeld aan de besluitvorming waarbij evenwichtigheid (gedocumenteerd) per besluit wordt getoetst. In het jaarverslag wordt een samenvatting gegeven van de besluiten en de evenwichtige belangenafweging die het bestuur heeft gemaakt.
24	Het bestuur waarborgt dat de leden van het bestuur onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.	Ja, toegepast.	Het bestuur kent een beheerst beloningsbeleid en heeft voldoende capaciteit in termen van kennis en tijd om zijn taak naar behoren uit te voeren. De bestuurders zijn onafhankelijk en het bestuur kan zonder last of ruggespraak opereren.
25	Ieder bestuurslid heeft stemrecht.	Ja, toegepast.	De stemverhoudingen en de toekenning van stemrecht is vastgelegd in de statuten. Hierin is vastgelegd dat ieder bestuurslid stemrecht heeft. Het fonds kent een externe onafhankelijke voorzitter die geen lid is van het bestuur en geen stemrecht heeft. Hij is gevolmachtigde. In dat opzicht is deze bepaling niet in strijd met de code. Het bestuur en alle stakeholders hechten aan een belangrijke stem en inbreng van belanghebbenden in het bestuur. Dat is reden om de komende jaren het paritaire bestuursmodel te continueren. Omdat binnen een paritair bestuursmodel het aantal externe bestuurders wettelijk gemaximeerd is tot 2, heeft het bestuur gekozen voor een externe, onafhankelijk voorzitter zonder stemrecht.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
26	Het bestuur zorgt voor permanente educatie voor zijn leden.	Ja, toegepast.	Bij de aanvaarding van de functie als bestuurder dient deze ten minste te beschikken over het geschiktheidsniveau A. Met alle bestuursleden is een persoonlijk ontwikkelplan overeengekomen. In dit ontwikkelplan zijn afspraken gemaakt over de deelname aan (externe) seminars of workshops en zijn voorgeschreven opleidingen opgenomen. Om de deskundigheid van ieder bestuurslid op peil te houden, wordt regelmatig tijdens de bestuursvergadering een themasessie gehouden waarin aandacht wordt besteed aan een actueel thema waarbij specifiek wordt stilgestaan bij voor het fonds relevante ontwikkelingen. In paragraaf 2.3 wordt ingegaan op opleidingen.
27	Het bestuur staat open voor kritiek en leert van fouten	Ja, toegepast.	Het bestuur maakt gebruik van een integraal bevindingendocument waarin o.a. de bevindingen van het VO, de raad van toezicht (RvT), de externe accountant, de certificerende actuaris en de compliance officer zijn opgenomen. Over de afhandeling van de bevindingen wordt periodiek gerapporteerd aan het bestuur. Het bestuur kent een open en transparante houding. Voorts beoordelen de RvT en het VO of voorgestelde verbeteracties vanuit beide fondsorganen worden opgepakt en vertaald naar acties en beleid.
28	Het eigen functioneren is voor het bestuur en voor het intern toezicht een continu aandachtspunt. Het bestuur en het intern toezicht evalueren in elk geval jaarlijks het eigen functioneren van het orgaan als geheel en van de individuele leden. Hierbij betrekken het bestuur en het intern toezicht één keer in de drie jaar een onafhankelijke derde partij.	Ja, toegepast.	Jaarlijks evalueert het bestuur het collectief. Periodiek wordt het individueel functioneren van de bestuursleden geëvalueerd en wordt de werking van het gekozen bestuursmodel beoordeeld. In 2020 zijn alle bestuursleden individueel beoordeeld. De collectieve beoordeling met externe ondersteuning is begin 2022 uitgevoerd. Ook de RvT heeft eind 2021 een zelfevaluatie uitgevoerd met ondersteuning van externen.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
29	Het eigen functioneren is voor het BO een continu aandachtspunt. Het BO evalueert in elk geval jaarlijks het functioneren van het eigen orgaan als geheel en van de individuele leden. Hierbij betreft het BO één keer in de drie jaar een onafhankelijke derde partij.	n.v.t.	Het fonds heeft geen belanghebbendenorgaan.
30	Het eigen functioneren is voor het VO een continu aandachtspunt. Het VO evalueert met enige regelmaat het functioneren van het eigen orgaan.	Ja, toegepast.	Het VO heeft zichzelf voor het laatst in 2020 geëvalueerd. In het beleid is vastgelegd dat er eens in de 2 jaar wordt geëvalueerd.
31-40	Thema 5: Zorgvuldig benoemen		
31	De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	Ja, toegepast.	De fondsorganen wegen de benoemde aandachtspunten zowel bij de aanstellingsprocedure als tijdens de jaarlijkse evaluaties. De geschiktheid van de bestuursleden wordt periodiek gedurende het bestuurslidmaatschap getoetst. Het bestuur onderkent het belang van diversiteit en streeft dit na binnen de samenstelling van de verschillende fondsorganen. Het bestuur heeft diversiteitsbeleid en beleid inzake succession planning vastgesteld. De betrokken partijen (werkgevers, centrale ondernemingsraad en vereniging van gepensioneerden) worden actief gevraagd rekening te houden met diversiteit.
32	Het bestuur zorgt voor geschiktheid, complementariteit en continuïteit binnen het bestuur. Daarbij houdt het rekening met opleiding, achtergrond, persoonlijkheid, geslacht en leeftijd. Het bestuur toetst de geschiktheid van bestuursleden bij het aantreden en gedurende het bestuurslidmaatschap.	Ja, toegepast.	Het bestuur weegt de benoemde aandachtspunten uitdrukkelijk bij de aanstellingsprocedure (minimaal geschiktheidsniveau) en neemt deze mee in de jaarlijkse bestuurlijke evaluaties. De geschiktheid van de bestuursleden wordt gedurende het bestuurslidmaatschap periodiek getoetst.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
33	In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	Nee, wel toegelicht	<p>Bij de samenstelling van het bestuur en het VO wordt gestreefd naar een diverse samenstelling. In het bestuur hebben twee vrouwen zitting.</p> <p>In het VO heeft momenteel geen vrouw zitting. Het fonds heeft de afwijking van de norm toegelicht in hoofdstuk 2 van het jaarverslag.</p> <p>Ook aan spreiding van leeftijden van de leden hecht het bestuur. Het bestuur en VO hebben geen leden jonger dan 40 jaar. Het fonds heeft de afwijking van de norm toegelicht in het jaarverslag.</p>
34	De zittingsduur van een lid van het bestuur, het VO, het BO en RvT is maximaal vier jaar. Een bestuurslid en een lid van het BO kunnen maximaal twee keer worden herbenoemd, een lid van de RvT maximaal één keer. Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde fonds.	Nee, wel toegelicht	In de statuten is vastgelegd dat de zittingsduur van een bestuurslid vier jaar is voor paritaire leden en drie jaar voor externe bestuursleden en de externe, onafhankelijk voorzitter. De externe bestuursleden en de onafhankelijk voorzitter kunnen in afwijking van de code niet tweemaal maar driemaal worden herbenoemd. In beginsel is de zittingstermijn van bestuursleden gelimiteerd tot 12 jaar.
34	Idem.	Nee, wel toegelicht	In uitzonderlijke situaties kan een bestuurslid voor een langere periode dan 12 jaar lid zijn, bijvoorbeeld om de continuïteit van het bestuur te borgen. Een besluit van het bestuur tot een langere zittingsperiode dan 12 jaar behoeft goedkeuring door de RvT.
35	Het bestuur, het BO en het intern toezicht houden bij het opstellen van de profielschets rekening met het diversiteitsbeleid. Het VO houdt hier rekening mee bij het opstellen van de competentievisie.	Ja, toegepast.	Het bestuur heeft Diversiteitsbeleid vastgelegd. Bij het werven van nieuwe leden voor één van de fondsorganen wordt nadrukkelijk bepleit dat kandidaten moeten bijdragen aan het realiseren van het Diversiteitsbeleid.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
36	Het bestuur, het VO of het BO en de RvT leggen bij de vacature de eisen voor de vacante functie vast. Hierbij wordt rekening gehouden met de in de normen 31, 32 en 33 opgenomen eisen.	Ja, toegepast.	Bij de benoeming van de diverse leden is vastgelegd in de statuten dat de betreffende vacature aan een profielschets moet voldoen. Profielschetsen worden door de gremia zelf vastgesteld.
37	Bij de vervulling van een vacature wordt actief gezocht (en/of actief opgeroepen om te zoeken) naar kandidaten die passen in de diversiteitsdoelstellingen. Het bestuur neemt hierover tijdig contact op met degenen die betrokken zijn bij het voordragen of de verkiezing van kandidaten.	Ja, toegepast.	Het bestuur heeft Diversiteitsbeleid vastgesteld. Bij de samenstelling van het bestuur en het VO wordt ernaar gestreefd om onder andere rekening te houden met geslacht en leeftijd. Het diversiteitsaspect wordt bij invulling van een vacature meegenomen. Daarbij geldt dat geschiktheid en beschikbaarheid de leidende criteria zijn.
38	Het bestuur en het BO toetsen voorgedragen kandidaten mede aan de hand van de diversiteitsdoelstellingen. Het VO bevordert dat in de procedure de competentievisie wordt meegenomen, inclusief de diversiteitsdoelstellingen.	Ja, toegepast.	Bij de aanstelling van leden voor de fondsorganen wordt uitdrukkelijk gestreefd naar diversiteit waarbij gekeken wordt normen als man/vrouw en leeftijd. Het bestuur hecht daarnaast aan bredere diversiteit zoals verschillen in competenties, karakters en professionele achtergrond.
39	Benoeming en ontslag worden uitgevoerd door belanghebbenden, zo mogelijk door het orgaan zelf, met betrokkenheid van een ander orgaan van het pensioenfonds. Een bestuurslid wordt benoemd en ontslagen door het bestuur, na het horen van de RvT over de procedure. Een lid van de RvT of visitatiecommissie wordt benoemd door het bestuur na bindende voordracht van het VO en wordt ontslagen door het bestuur na bindend advies van het VO.	Ja, toegepast.	De procedures omtrent benoeming, ontslag en schorsing zijn vastgelegd in de statuten en de reglementen van de fondsgremia. De procedures zijn in lijn met de voorschriften vanuit de Code Pensioenfonds.
40	Het bestuur zorgt ervoor dat in de statuten een schorsingsprocedure is vastgelegd.	Ja, toegepast.	In de statuten is een schorsingsprocedure vastgelegd.
41-45	Thema 6: Gepast belonen		

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
41	Het pensioenfonds voert een beheerst en duurzaam beloningsbeleid. Dit beleid is in overeenstemming met de doelstellingen van het pensioenfonds. Ook is het beleid passend gelet op de bedrijfstak, onderneming of beroepsgroep waarvoor het fonds de pensioenregeling uitvoert.	Ja, toegepast.	Het pensioenfonds heeft geen eigen personeel in dienst. Het fonds heeft voor de verschillende fondsorganen en aan het fonds verbonden externe (beleggings)adviseurs een beheerst en duurzaam beloningsbeleid. Het bestuur en leden van fondsorganen kennen geen prestatiegerichte beloningen. De beloningen voldoen aan de hiervoor geldende standaarden. De vergoeding voor bestuursleden gekozen uit en door de pensioengerechtigden zijn gebaseerd op de Verordening vergoedingen Sociaal Economische Raad 2011-2012. De bestuursleden die worden voorgedragen door de werkgever en de ondernemingsraden ontvangen geen bezoldiging van het fonds. De beloning van de diverse fondsorganen wordt gepubliceerd in het jaarverslag.
42	De beloning staat in redelijke verhouding tot de gedragen verantwoordelijkheid, de aan de functie gestelde eisen en het tijdsbeslag.	Ja, toegepast.	De hoogte van de vastgestelde beloning is afgestemd op de zwaarte van de functie en de daarmee gemoeide capaciteitsinspanning. Marktconformiteit van het beloningsbeleid wordt periodiek getoetst.
43	Het bestuur is terughoudend als het gaat om prestatiegerelateerde beloningen. Prestatiegerelateerde beloningen zijn niet hoger dan 20 procent van de vaste beloning. Ze zijn niet gerelateerd aan de financiële resultaten van het fonds.	Ja, toegepast.	Het bestuur en leden van fondsorganen kennen geen prestatiegerichte beloningen. De beloningen van het bestuur en de diverse fondsorganen zijn niet afhankelijk van de realisatie van specifieke vooraf gestelde doelstellingen.
44	Het bestuur voorkomt dat door de hoogte van de beloning van de leden van het intern toezicht, een financieel belang een kritische opstelling in de weg staat.	Ja, toegepast.	De hoogte van de vastgestelde beloning is afgestemd op de zwaarte van de functie en is marktconform. De hoogte van de beloning staat daarmee een kritische houding van de leden van de RvT niet in de weg.
45	Bij tussentijds ontslag van een bestuurslid zonder arbeidsovereenkomst of van een lid van het intern toezicht verstrekt het bestuur geen ontslagvergoeding. Bij ontslag van een (andere) medebeleidsbepaler moet een eventuele ontslagvergoeding passend zijn gelet op de functie en de ontslagreden.	Ja, toegepast.	Bestuurders en andere leden van fondsorganen ontvangen geen ontslagvergoeding.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
46-57	Thema 7: Toezicht houden en inspraak waarborgen		
46	Intern toezicht draagt bij aan effectief en slagvaardig functioneren van het pensioenfonds en aan beheerste en integere bedrijfsvoering.	Ja, toegepast.	De taken en verantwoordelijkheden van de RvT zijn vastgelegd in de statuten en Reglement van de RvT. De RvT bestaat uit onafhankelijke derden en rapporteert jaarlijks onafhankelijk aan het bestuur over de gedane bevindingen. De rapportage van de RvT wordt in hoofdstuk 10 van het jaarverslag opgenomen.
47	Het intern toezicht betreft de naleving van deze Code bij zijn taak.	Ja, toegepast.	De RvT rapporteert in het Rapport van bevindingen over de naleving van de Code Pensioenfondsen. Zie daarvoor hoofdstuk 10.
48	Leden van het intern toezicht zijn betrokken bij het pensioenfonds, maar moeten zich zodanig onafhankelijk opstellen dat belangentegenstellingen worden voorkomen. Ze hebben daarbij het vermogen en de durf om zich kritisch op te stellen richting het bestuur.	Ja, toegepast.	De reglementen en profielen van de leden van de RvT zijn hierop ingericht. Bij in functie treden ondertekenen de leden van de RvT een gedragscode. Jaarlijks ondertekenen de leden van de RvT een verklaring over het naleven van de gedragsregels.
49	De raad van toezicht stelt zich op als gesprekspartner van het bestuur.	Ja, toegepast.	De RvT stelt zich niet alleen op als gesprekspartner van het bestuur, maar biedt dat ook aan. Het bestuur heeft periodiek overleg met de RvT.
50	Het bestuur weegt de aanbevelingen van de RvT of de visitatiecommissie af. Wil het bestuur afwijken van de aanbevelingen, dan moet het dit motiveren.	Ja, toegepast.	In hoofdstuk 10 van het jaarverslag geeft het bestuur een reactie op de aanbevelingen van de RvT. Daarnaast heeft het bestuur periodiek overleg met de RvT. In het jaarverslag geeft het bestuur een eigen reactie af op de bevindingen en aanbevelingen van de RvT.
51	Het belanghebbendenorgaan (BO) voert zijn taak uit als 'goed huisvader' (m/v) voor alle belanghebbenden.	N.v.t	N.v.t
52	Het BO waarborgt dat de leden ten opzichte van de achterban en van elkaar onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.	N.v.t	N.v.t

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
53	Het BO bewaakt of het bestuur de uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement juist uitvoert. Ook bewaakt het BO of het bestuur de belangen van de verschillende groepen belanghebbenden evenwichtig afweegt	N.v.t	N.v.t
54	Het BO onderneemt actie als het van oordeel is dat het bestuur niet naar behoren functioneert.	N.v.t	N.v.t
55	Het bestuur gaat een dialoog aan met het VO dan wel het BO bij het afleggen van verantwoording.	Ja, toegepast.	Het DB vergadert minimaal vier keer per jaar met het VO en licht in die vergaderingen het gevoerde beleid toe. Het VO geeft in hoofdstuk 10 van het jaarverslag een oordeel over het handelen van het bestuur. Het oordeel van het VO omvat tevens een reactie van het bestuur.
56	Het bestuur draagt de accountant of actuaris die controle uitvoert in beginsel geen andere werkzaamheden op dan controle. Geeft het bestuur wel een andere opdracht, dan vraagt dit zorgvuldige afweging en een afzonderlijke opdrachtformulering.	Ja, toegepast.	Het bestuur verstrekt opdrachten aan de accountant dan wel de actuaris schriftelijk. Daarbij wordt bewaakt dat zich geen belangenverstrengeling kan voordoen en de onafhankelijkheid van de accountant en actuaris worden zeker gesteld. In het jaarverslag worden alle voor het fonds geleverde diensten door de accountant (inclusief de niet-controlewerkzaamheden) benoemd. De certificerend actuaris is ook de Sleutelfunctiehouder Actuarieel. Deze combinatie van functies is algemeen geaccepteerd, ook door de toezichthouder. De onafhankelijkheid van de Sleutelfunctiehouder Actuarieel t.o.v. het bureau waar hij partner is, is expliciet in het Reglement van de Sleutelfunctie vastgelegd.
57	Het bestuur beoordeelt vierjaarlijks het functioneren van de accountant en de actuaris en stelt het intern toezicht en VO of BO van de uitkomst op de hoogte.	Ja, toegepast.	De evaluatie van de accountant, de actuaris de compliance officer en de externe adviseurs vindt jaarlijks plaats. De beoordeling heeft plaats op basis van een aantal vooraf gedefinieerde criteria en wordt door de betreffende commissies voorbereid.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
58-65	Thema 8: Transparantie bevorderen		
58	Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	Ja, toegepast.	In het jaarverslag worden de doelstelling en missie van het fonds uiteengezet. In het hoofdstuk 'Profiel' zijn missie, visie en de core beliefs van het fonds opgenomen.
59	Het bestuur geeft inzicht in het beleid, de besluitvormingsprocedures, de besluiten en de realisatie van het beleid.	Ja, toegepast.	Het bestuur legt verantwoording af aan het VO waar besluiten door het bestuur worden toegelicht. In het jaarverslag legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en de realisatie daarvan in het bestuursverslag. Voorts worden alle belangrijke besluiten die in enig jaar genomen zijn in het jaarverslag benoemd. Deze besluiten zijn reeds op evenwichtigheid getoetst.
60	Het bestuur vervult zijn taak op een transparante (open en toegankelijke) manier. Dat zorgt ervoor dat belanghebbenden inzicht kunnen krijgen in de informatie, overwegingen en argumenten die ten grondslag liggen aan besluiten en handelingen	Ja, toegepast.	Er is sprake van goede afstemming tussen het bestuur en de sociale partners. De beleidsruimte en visie van het bestuur om de pensioenregeling uit te voeren is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. In het jaarverslag legt het bestuur verantwoording af aan de belanghebbenden over het gevoerde beleid en de resultaten hiervan. In het jaarverslag zijn alle strategische besluiten opgenomen inclusief een toelichting. Het jaarverslag wordt jaarlijks gepubliceerd op het openbare deel van de website. Het bestuur verstrekt aan de fondsorganen alle informatie die nodig is om de toegewezen taak adequaat uit te voeren. De bestuursvergaderingen worden genotuleerd. Het fonds heeft een gebruikersvriendelijke website met gelaagde communicatie (1-2-3), brochures, nieuwsbrieven etc.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
61	Het bestuur legt gemotiveerd vast voor welke wijze van uitvoering is gekozen. Deze informatie is beschikbaar voor de belanghebbenden.	Ja, toegepast.	De stakeholders van het fonds hebben zich expliciet uitgesproken voor behoud van het ondernemingspensioenfonds. Redenen zijn: herkenbaarheid van bestuursleden en dicht bij de deelnemers staan. Verder is bewust gekozen voor de integrale dienstverlening door één pensioenuitvoeringsorganisatie. Dat maakt dat het zwaartepunt van bestuurlijke activiteit ligt bij beleidsvorming en minder bij coördinatie van de uitvoering. Het bestuur heeft een dienstverleningsovereenkomst gesloten inclusief SLA waarin diensten en kwaliteitsnormen zijn vastgelegd. Jaarlijks wordt de SLA geëvalueerd met de uitvoerder. In het bestuursverslag wordt toegelicht voor welke wijze van uitvoering is gekozen.
62	Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden. Hierbij houdt het bestuur ook rekening met goed ondernemingsbestuur.	Ja, toegepast.	Het bestuur licht in de paragraaf 'Duurzaamheid' in het hoofdstuk 'Vermogensbeheer' de overwegingen toe om maatschappelijk verantwoord te beleggen. Op de website van het fonds is uitvoerige informatie beschikbaar over de wijze waarop SPF aan verantwoord beleggen inhoud geeft.
63	Het bestuur stelt beleid vast rond transparantie en communicatie. Het bestuur evalueert dit beleid periodiek en in ieder geval eens per drie jaar.	Ja, toegepast.	Het bestuur heeft een meerjarig communicatiebeleid opgesteld. De kernpunten van het communicatiebeleid zijn vastgelegd in hoofdstuk 3.5 van het jaarverslag. Ook de resultaten van de ingezette communicatiemiddelen worden verder toegelicht in het jaarverslag. Persoonlijke pensioeninformatie is voor de deelnemers via de pensioenplanner online beschikbaar. Daarnaast wordt in de individuele informatiebehoefte (telefoon en e-mail) van deelnemers voorzien via een pensioendesk. Via deelnemersdagen, nieuwsbrieven, brochures, persoonlijke gesprekken, pensioen 3-daagse en deelnemersonderzoeken wordt de dialoog over pensioen met de deelnemers gestimuleerd.

	Norm	Naleving 2023	Toelichting
			Het communicatiebeleid wordt eens in de drie jaar geëvalueerd en opnieuw vastgesteld voor een periode van drie jaar.
64	Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de gedragscode en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	Ja, toegepast.	De Compliance officer rapporteert over de naleving van de Gedragscode. Het bestuur doet verslag over de naleving van de Code Pensioenfondsen in het bestuursverslag. In het hoofdstuk Bestuur wordt gemeld dat er een zelfevaluatie heeft plaatsgevonden.
65	Het bestuur zorgt voor een adequate interne klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	Ja, toegepast.	Het fonds beschikt over een klachten- en geschillenprocedure welke toegankelijk is via de website van het fonds. In het hoofdstuk 'Bestuur' is een paragraaf geweid aan de afhandeling van klachten en geschillen in het boekjaar.